

Zeeweringen

Deze krant wordt huis aan huis verspreid in het werkgebied van projectbureau Zeeweringen. In het najaar ontvangt u nogmaals een krant.

Zeeuwen hoeven zich geen zorgen te maken over natte voeten. De dijken beschermen Zeeland tegen overstromingen. Projectbureau Zeeweringen zorgt ervoor dat dit in de toekomst zo blijft. Dit jaar versterken we een dijktraject bij u in de buurt. In deze krant leest u over het werk.

Dijkversterkingen in 2013

Werken aan veiligheid

Veiligheid; daar draait het werk van projectbureau Zeeweringen om. Het projectbureau versterkt de steenbekleding van de Zeeuwse dijken. Dit jaar pakken we in totaal acht dijktrajecten aan.

In principe is Zeeland nu al veilig tegen overstromingen. Toch zijn dijkversterkingen nodig. De huidige norm is namelijk dat alle Zeeuwse dijken een superstorm moeten kunnen trotseren, die theoretisch gezien eens in de 4000 jaar voorkomt. Ter vergelijking: de storm van 1953 komt gemiddeld eens in de 250 jaar voor.

Super veilig

Begin jaren negentig bleek dat de steenbekleding van veel dijken niet meer aan de veiligheidseisen voldeed. Tijdens een fikse storm met zware golfaanvallen konden de stenen of betonblokken losslaan; de steenbekleding was te licht. Hoewel er nooit sprake was van direct gevaar, was dit toch aanleiding om in 1997 projectbureau Zeeweringen op te richten. Het projectbureau is een samenwerkingsverband van Rijkswaterstaat en waterschap Scheldestromen. Er is ruim 800 miljoen euro gereserveerd voor het project. In 2015 moet het projectbureau in totaal 325 kilometer dijkbekleding hebben versterkt. Alle Zeeuwse dijken voldoen dan aan de huidige veiligheidsnorm. Daarmee wordt veilig, super veilig.

Het stormseizoen

Het meeste werk aan de dijken vindt plaats tussen 1 april en 1 oktober. Buiten deze periode is het stormseizoen. Dan is het te gevaarlijk om een dijk open te breken. Als er toch gewerkt wordt aan de dijk, is dit om het werk voor te bereiden of af te ronden. Of we brengen een extra laag op de bestaande steenbekleding aan. In Zierikzee verhogen we langs het havenkanaal ook een deel van de dijk. Om dit werk uit te kunnen voeren, hoeven we de dijk niet open te breken. Daarom kunnen we al in februari van start gaan

Oog voor omgeving

Wandelen, fietsen, duiken of vissen; dijken zijn populaire plekken om te recreëren. Bovendien leven er verschillende dieren en groeien er planten. Tijdens de uitvoering van het werk houdt het projectbureau zo goed mogelijk rekening met

de omgeving. Soms is dit lastig, vooral als de belangen tegenstrijdig zijn. Zo willen vogels in het voorjaar in alle rust broeden, terwijl recreanten in de zomer willen genieten van het strand en de zee. Het projectbureau overlegt regelmatig met gemeenten, natuur- en milieuorganisaties, omwonenden, bedrijven in de omgeving en andere belanghebbenden. Zo zijn we goed op de hoogte van de wensen van betrokken partijen.

Zo min mogelijk overlast

Het werk aan de dijken kan overlast veroorzaken in de omgeving. Zo geeft het storten van steen soms geluidshinder. Bovendien rijden vrachtwagens af en aan. Dit kan zorgen voor lawaai of stof. Ook sluiten we de werkgebieden vanwege de veiligheid af voor publiek. Hierdoor is fietsen, wandelen en strandbezoek niet mogelijk. We proberen hinder zo veel mogelijk te beperken, maar we kunnen niet alle overlast voorkomen. Gelukkig is het ongemak tijdelijk. Een veilige dijk is het blijvende resultaat!

Altijd actueel

Wilt u op de hoogte blijven van de dijkversterking in Zierikzee? Meld u dan aan voor onze digitale nieuwsbrief op www.zeeweringen.nl. U kunt ons ook volgen op Twitter: @Zeeweringen.

Dijktraject

Zierikzee

Wat houdt het werk in?

Zierikzee is een lang dijktraject van ruim vier kilometer. Het werk loopt vanaf het strandje bij Borrendamme langs de Cauwersinlaag, Levensstrijd en het Westelijk Havenhoofd tot en met de zwaai kom in het havenkanaal. We versterken de dijk met een nieuwe steenbekleding of door de oude te overlagen. Ook verhogen we een gedeelte van dijk langs het havenkanaal.

Steenbekleding

In het dijktraject komt verschillende nieuwe steenbekleding. Tussen Borrendamme en de Cauwersinlaag plaatsen we overal nieuwe betonzuilen. In de rest van het dijktraject komen nieuwe betonzuilen boven de gemiddeld hoogwaterlijn. Op het deel eronder overlagen we de oude steenbekleding met

- **Locatie:** Gemeente Schouwen-Duiveland
- **Lengte:** 4 kilometer
- **Periode:** februari – november 2013
- **Volledige naam:** Borrendamme, Polder Schouwen, Cauwersinlaag, Havenkanaal West

Wie voert het werk uit?

Projectbureau Zeeweringen maakt de plannen voor het werk. Een aannemer voert het werk uit. In dit dijktraject is dat De Klerk.

Wat merkt u van het werk?

De aannemer mag op 1 februari beginnen met het werk. De dijk bij Zierikzee is een populair recreatiegebied. Daarom zorgen we ervoor dat een deel van het werk is afgerond vóór de bouwvak. Na 12 juli is de dijk tussen Borrendamme en Levensstrijd weer open. Vanwege de veiligheid blijft de parkeerplaats bij Levensstrijd wel tot 1 november afgesloten.

Werktijden

In principe werken we van maandag tot en met vrijdag tussen 07:00 en 19:00 uur. Bij uitzondering vinden ook werkzaamheden plaats op zaterdag. Dit melden we vooraf via onze digitale nieuwsbrief. Hiervoor kunt u zich aanmelden op www.zeeweringen.nl.

Transporttijden

Vrachtwagens mogen rijden tussen 08:00 en 20:00 uur. Op Goede Vrijdag en rondom Hemelvaart en Concert at Sea vinden geen transporten plaats. Op woensdagen in juli en augustus organiseert Camping Kloet een vlooiemarkt. Veel bezoekers parkeren dan langs het Eerste Weegje. Op die dagen rijdt er geen werkverkeer tussen 10:00 en 16:00 uur.

Vanwege de veiligheid is het dijktraject afgesloten. Ook wanneer er niet (zichtbaar) gewerkt wordt, mogen mensen de dijk niet betreden. Voor recreanten betekent dit het volgende:

- Fietsers en wandelaars kunnen niet terecht op de dijk van 1 februari tot 1 november. Na 12 juli stellen we wel het gebied van Borrendamme tot aan Levensstrijd weer open.
- Het strandje bij Borrendamme is afgesloten van 1 februari tot en met 12 juli.
- Sportvissers kunnen niet terecht op hun vaste plekjes. Na 12 juli kunnen ze weer vissen tussen Borrendamme en Levensstrijd. De vislocaties zijn dan echter alleen te voet of op de fiets bereikbaar vanaf Borrendamme.
- Duikers kunnen tot en met 12 juli niet terecht bij de Cauwersinlaag en Borrendamme. De duiklocaties Levensstrijd en Westelijk Havenhoofd zijn tot 1 november afgesloten.
- Het Westelijk Havenhoofd is afgesloten tot 1 november. Het is dus niet mogelijk om bruinvissen te spotten.
- De pleziervaart heeft geen overlast van de werkzaamheden. Het kanaal en de jachthaven blijven te allen tijde bereikbaar.

Let op: Bij onvoorziene omstandigheden kunnen we afwijken van de aangegeven planning en werktijden.

breuksteen ingegoten met asfalt. Het asfalt strooien we af met lavasteen. Lavasteen is heel poreus, waardoor wieren er zich goed op kunnen hechten. Zo kan de natuur zich snel herstellen na afronding van de werkzaamheden. Helemaal onderaan de dijk leggen we een nieuwe kreukelberm aan.

Hogere dijk, nieuwe berm

Op verzoek van het waterschap voeren we ook een kruinverhoging en dijkverbreding uit. De eerste 450 meter dijk langs het kanaal (vanaf het havenhoofd tot net in de zwaairom) is niet hoog genoeg. We verhogen deze van 5,30 naar 7,00 meter. De rest van het havenkanaal wordt minder zwaar belast. Hier is een verhoging niet nodig. Langs het havenkanaal leggen we ook een nieuw onderhoudspad aan. Vanwege ruimtegebrek is er in de

bestaande situatie niet overal een buitenberm. Het waterschap stelt het nieuwe pad straks open voor recreatie.

Sterke havendam

Normaal gesproken versterken we een havendam of nol die uitsteekt niet. We leggen de primaire waterkering dan achterlangs in de vorm van een verborgen glooiing. Het Westelijk Havenhoofd versterken we wel, omdat deze bescherming biedt voor het hele havenkanaal. Een sterkere havendam zorgt namelijk voor een minder zware belasting van het kanaal. Het havenhoofd krijgt een nieuwe steenbekleding van betonzuilen en een overlaging van breuksteen met asfalt en lavasteen. Het bestaande muurtje van basalt en de palenrij aan het einde van de dam blijven behouden.

Fietsen langs het water

Zierikzee is een populair fietsgebied. Op en rondom de dijk fietsen veel mensen. Tijdens de werkzaamheden kunnen zij hier tijdelijk niet terecht. De dijk is afgesloten van 1 februari tot 1 november vanaf het einde van de West Havendijk tot en met het strandje bij Borrendamme. Na 12 juli is het gedeelte tussen Levensstrijd en Borrendamme wel weer open. Tussen 1 februari en 12 juli is het fietspad vanaf restaurant De Heerenkeet tot aan Borrendamme doodlopend. Om fietsers tegemoet te komen, stellen we de dijk wel open wanneer er geen werkzaamheden plaatsvinden. Dan kunnen fietsers gebruik maken van de dijkovergang bij Borrendamme en fietsen over de Boerenweg richting

Zierikzee. In de omgeving van het werkgebied rijden vrachtwagens. Vanwege de veiligheid is ook een aantal wegen afgesloten.

Nieuwe fietsroute

We leggen een nieuw onderhoudspad aan langs het havenkanaal. Dit stelt het waterschap open voor recreanten. Goed nieuws voor fietsers! Zij kunnen straks vanaf Zierikzee langs het havenkanaal fietsen en daarna richting het westen langs de Oosterschelde.

Voor de hele werkperiode geldt: fietsers worden omgeleid. Let goed op de borden in de omgeving!

De omgeving in kaart

Over het water

Klei, betonzuilen, breuksteen en asfalt; voor een dijkversterking is veel materiaal nodig. Vanwege de verkeersveiligheid en om omwonenden te ontlasten, wordt dit grotendeels met schepen aangevoerd. 95% van alle transporten vindt plaats over het water. Mogelijke loslocaties zijn de ingang van het havenkanaal en bij de Cauwersinlaag. Helaas kan niet alle transport over het water. Asfalt moet bijvoorbeeld warm worden vervoerd in speciale vrachtwagens. Op het kaartje ziet u precies hoe het transportverkeer rijdt.

“Er ontstaat een spectaculair decor”

Naast de dijkversterking vindt dit jaar ook de herinrichting plaats van het natuurgebied ten noordwesten en zuiden van Zierikzee: landinrichting Schouwen-Oost. Dienst Landelijk Gebied (DLG) voert deze uit in opdracht van provincie Zeeland. De natuur wordt in ere hersteld, de verkeersveiligheid verbeterd en er komen nieuwe voorzieningen voor recreanten. Projectleider Jan Vink praat u bij.

Wat gaat er precies gebeuren?

“DLG bereidt de aanleg voor van 225 hectare brakke natuur. Het gebied wordt omgevormd tot een krekensysteem, van nature een ideaal leefgebied voor dieren zoals de noordse woelmuis en de stern en planten zoals het schorrekruid. Het gebied ondergaat een metamorfose. Binnen enige jaren kleuren de kreekoevers in de nazomer knalrood door het zeekraal. Een spectaculair Zeeuws decor.”

Wanneer vinden de werkzaamheden plaats?

“De Weldamseweg is al verlegd naar de zuidkant van de Levensstrijddijk. Voor de aanleg van de bermen van de nieuwe weg hebben we grond gebruikt uit het natuurgebied. De inrichting van het natuurgebied start in het najaar. De graafmachines, dumpers en werklui zullen ongeveer anderhalf jaar aan het werk zijn.”

Overheden werken nauw samen in dit project. Wat betekent dat eigenlijk?

“Door werkzaamheden te combineren en op elkaar af te stemmen, kunnen we veel geld besparen. Zo worden in het gebied tijdelijke depots gemaakt die later worden ingericht als natuur. Projectbureau Zeeweringen gebruikt deze depots voor de dijkverzwaring.”

Hoe kunnen mensen hiervan genieten?

“Een deel van het gebied is toegankelijk voor recreanten. Om optimaal van de natuur te genieten, leggen we speciale voorzieningen aan: wandel- en fietspaden met uitkijkschermen en bankjes. Bovendien legt projectbureau Zeeweringen tijdens de dijkversterking een buitendijkse onderhoudsweg aan, dat wordt opengesteld voor fietsers.”

Tot slot: waar ben je trots op binnen dit project?

“We gaan op een slimme, innovatieve wijze

om met de waterhuishouding. We koppelen het gebied rond de Boerenweg aan die van de Levensstrijdweg, waardoor er retentie kan plaatsvinden. Dit houdt in dat het natuurgebied bij veel regen als buffer kan dienen. Hierdoor ontlasten we omringende landbouwgronden en delen van Zierikzee.”

Meer informatie over landinrichting Schouwen-Oost:

www.schouwen-oost.nl
Dienst Landelijk Gebied,
Jan Vink,
telefoon (0113) 23 79 11.

Waar vindt u ons?

Heeft u vragen, opmerkingen of klachten?

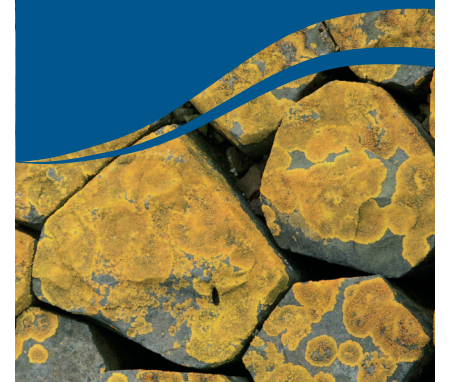
U kunt ons bereiken via:

Tel: 088 246 1370
E-mail: info@zeeweringen.nl
Keet: nabij Levensstrijd
(zie kaart pagina 3)

Postadres:

Projectbureau Zeeweringen
Postbus 1000
4330 ZW Middelburg

Actuele informatie over het werk vindt u op www.zeeweringen.nl. Op deze website kunt u zich ook aanmelden voor een digitale nieuwsbrief. U ontvangt het laatste nieuws dan automatisch in uw postvak. Na afloop van het werk ontvangt u weer een editie van deze krant.

Scan de QR-code om meteen naar de site te gaan!

Dijktrajecten 2013

1 Breskens Kom	3 Nieuw Noord-Bevelandpolder	5 Bruinisse	7 Hollarepolder
2 Schorerpolder	4 Zierikzee	6 Sint Philipsland	8 Krabbendijke

Het projectbureau versterkt dit jaar acht dijktrajecten. Op het kaartje ziet u waar gewerkt wordt. Wilt u meer weten over de verschillende dijktrajecten? Of zien wat er tot en met 2015 op het programma staat? Neem een kijkje op onze website www.zeeweringen.nl.

Colofon

Dit is een uitgave van projectbureau Zeeweringen, een samenwerkingsverband van Rijkswaterstaat en waterschap Scheldestromen.

Realisatie

Projectbureau Zeeweringen

Uitvoering

Websites Nederland BV

Fotografie

Archief projectbureau Zeeweringen
Joop van Houdt
Ente Breed

Deze huis-aan-huiskrant is met grote zorg samengesteld. U kunt echter geen rechten ontlenen aan de gepubliceerde informatie. Eventuele wijzigingen worden gecommuniceerd via de digitale nieuwsbrief.

